Onderzoek geurhinder veehouderijbedrijven

Kleine kernen Bergakker, Provinciale-weg 4

Gemeente Tiel

Datum: 18 augustus 2011

Projectnummer: 110370

INHOUD

1	**Inleiding**	**3**
1.1	**Aanleiding**	**3**
1.2	**Doel van het onderzoek**	**3**
2	**Wet- en regelgeving**	**4**
2.1	**Woon- en Leefklimaat**	**4**
2.2	**Normen uit de Wet geurhinder en veehouderij**	**5**
2.3	**Woonkwaliteit**	**6**
2.4	**Rekenmethodieken**	**6**
3	**Onderzoek**	**7**
3.1	**Onderzoeksopzet**	**7**
3.2	**Uitgangspunten**	**8**
3.3	**Afstandsnormen**	**8**
3.4	**Geurnormen**	**9**
4	**Conclusie**	**10**
4.1	**Toetsing aan de Wet geurhinder en veehouderij**	**10**
4.2	**Overige hinder afkomstig van veehouderijen**	**11**

Bijlage A
Overzichtstekening 1: Ligging van het plangebied en omliggende veehouderijen

Bijlage B
Gegevens veehouderijen voor bepaling achtergrondbelasting

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Provincialeweg 4 in Kapel Avezaath (gemeente Tiel) ligt een braakliggend perceel. Op dit braakliggende terrein is de bouw van twee bedrijfsverzamelgebouwen beoogd.
De ligging van het plangebied tevens is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. Ligging van het plangebied

1.2 Doel van het onderzoek

Binnen het bestaande bestemmingsplan is de realisatie van nieuwe bedrijfsverzamelgebouw niet mogelijk. Om dit planologisch mogelijk te maken wordt het bestaande bestemmingsplan herzien.
De nieuwe bedrijfsruimten worden in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) aangemerkt als geurgevoelige objecten. Voor de realisatie van nieuwe geurgevoelige objecten nabij veehouderijen moet aan twee voorwaarden worden voldaan;

- een goed woon- en leefklimaat worden gegarandeerd voor de nieuwe geurgevoelige objecten
- geen van de bestaande veehouderijen onevenredig in zijn belangen geschaad.

Dit onderzoek heeft tot doel inzicht te geven op deze twee voorwaarden

Leeswijzer
Hoofdstuk 2 geeft een korte samenvatting van de relevante wet- en regelgeving.
In hoofdstuk 3 zijn onder andere de onderzoeksopzet en de onderzoeksresultaten weergegeven. Tot slot zijn in hoofdstuk 4 de conclusies van het onderzoek opgenomen.

2 Wet- en regelgeving

In en nabij het buitengebied in Nederland speelt de geurhinder afkomstig van veehouderijen meestal een rol bij nieuwe (planologische) ontwikkelingen. Om een goed woon- en leefklimaat te kunnen garanderen is op 1 januari 2007 de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) in werking getreden. De Wgv vervangt de Wet stankemissie veehouderij en de drie 'stankrichtlijnen' (Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996, Brochure Veehouderij en Hinderwet 1985 en het Cumulatierapport). Met de invoering van de Wgv geldt voor heel Nederland één toetsingskader.

De Wgv vormt in eerste instantie het wettelijk kader voor de geurhinder bij de beoordeling van de aanvraag van de milieuvergunning voor een veehouderij. De Wgv geeft hiervoor geurbelastings- en afstandsnormen in relatie met geurgevoelige objecten in de nabijheid van de (geprojecteerde) veehouderij. De geurbelastingsnormen uit de Wgv is de acceptabele geurhinder afkomstig van een individuele veehouderij (zogenaamde voorgrondbelasting).

2.1 Woon- en Leefklimaat

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt onderzocht of bij de geprojecteerde geurgevoelige objecten een goed woon- en leefklimaat is gegarandeerd.
Het geurbeleid in Nederland is erop gericht geurhinder te beoordelen die veroorzaakt wordt door veehouderijen. Hoewel het algemene geurbeleid dit niet expliciet aangeeft, wordt dit tevens gebruikt om de planologische aanvaardbaarheid van geurgevoelige bestemmingen te beoordelen in situaties waarin geurgevoelige bestemmingen gerealiseerd worden in de buurt van geuremitterende inrichtingen. Nieuwe geurgevoelige objecten worden dus beoordeeld op hun aanvaardbaarheid in verband met omliggende veehouderijen. Dit wordt de zogenaamde omgekeerde werking genoemd. De reden hiervoor is duidelijk: een geurnorm is bedoeld om mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder, omgekeerd moet het bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf blootstellen aan die overmatige hinder.
Op basis van de geurnormen moet er sprake zijn van:

1. een voldoende woon- en leefklimaat bij de nieuwe geurgevoelige bestemmingen en;
2. worden de bestaande rechten van de veehouderijbedrijven nabij de ontwikkeling niet geschaad.

Indien voldaan wordt aan de normen mag er in principe van uitgegaan worden dat een voldoende woon- of verblijfsklimaat gegarandeerd is en bestaande rechten van de inrichting niet worden geschaad.

2.2 Normen uit de Wet geurhinder en veehouderij

De voorgrondbelasting is de geurbelasting veroorzaakt door de veehouderij welke de meeste geurhinder bij het geurgevoelige object veroorzaakt. De achtergrondbelasting is de geurbelasting van alle veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object. Op dit moment is er vanuit de Wgv en jurispedentie nog geen duidelijkheid ontstaan over de beoordeling van de achtergrondbelasting.
In de Wgv worden alleen normen genoemd voor de voorgrondbelasting. Door middel van een gemeentelijke geurverordening kan worden afgeweken van de vaste afstand van het emissiepunt tot geurgevoelig object voor dieren zonder vastgestelde geuremissiefactor en de normen voor de geurbelastingen.
In de onderstaande tabel zijn de normen voor geurgevoelige objecten uit de Wgv weergegeven. In deze tabel staat tussen haakjes de minimale afstand weergegeven, welke mogelijk is bij het toepassen van een gemeentelijke geurverordening.

		Dieren met geuremissiefactor			**Dieren zonder geuremissiefactor**		**Alle dieren**	
			afstand emissiepunt tot geurgevoelig object		afstand emissiepunt tot geurgevoelig object		afstand dierverblijf tot geurgevoelig object	
	Gevoelig object	waarde geur-belasting	binnen bebouwde kom	buiten bebouwde kom	binnen bebouwde kom	buiten bebouwde kom	binnen bebouwde kom	buiten bebouwde kom
A	Ruimte voor ruimte woning of geurgevoelig object	n.v.t.	100 m	50 m	100 m	50 m	n.v.t.	n.v.t.
B	Bedrijfswoning (of geurgevoelig object) behorende bij een andere veehouderij	n.v.t.	100 m	50 m	100 m (≥ 50 m)	50 m (≥ 25 m)	50 m	25 m
C	Voormalige bedrijfswoning (of geurgevoelig object) die op of na 19 maart 2000 is opgehouden onderdeel uit te maken van een andere veehouderij	n.v.t.	100 m	50 m	100 m	50 m	50 m	25 m
D	Voormalige bedrijfswoning (of geurgevoelig object) al voor 19 maart 2000 is opgehouden onderdeel uit te maken van een andere veehouderij	Conform artikel 3, lid 1	n.v.t.	n.v.t.	100 m (≥ 0 m)	50 m (≥ 0 m)	50 m	25 m
E	Alle woningen en geurgevoelige objecten die niet onder categorie A t/m D vallen	Conform artikel 3, lid 1	n.v.t.	n.v.t.	100 m (≥ 50 m)	50 m (≥ 25 m)	50 m	25 m

Tabel 1. Overzicht van de normen uit de Wgv

De normen voor de geurbelasting afkomstig uit artikel 3 lid 1 van de Wgv zijn weergegeven in de onderstaande tabel. Tussen haakjes staat de afwijkmogelijkheid van de norm uit de Wgv door middel van het opstellen van een gemeentelijk geurbeleid.

	Normen geurbelasting	
	Binnen bebouwde kom	**Buiten bebouwde kom**
Niet-concentratiegebied	2,0 ou_E/m^3 (0,1-8,0 ou_E/m^3)	8,0 ou_E/m^3 (2,0-20,0 ou_E/m^3)
Concentratiegebied	3,0 ou_E/m^3 (0,1-14,0 ou_E/m^3)	14,0 ou_E/m^3 (3,0-35,0 ou_E/m^3)

Tabel 2. Normen voor de geurbelasting

2.2.1 Normen voor nieuwe geurgevoelige objecten

Door de gemeente Tiel is geen gemeentelijk geurverordening vastgesteld met afwijkende geurnormen ten opzichte van de Wgv. De normstelling vindt plaats op basis van de Wgv. De geplande ontwikkeling betreft 'Alle woningen en geur-gevoelige objecten die niet onder categorie A t/m D vallen', dit is categorie E uit tabel 1. De geurgevoelige objecten zijn gelegen in de bebouwde kom. De gemeente Tiel is niet gelegen in concentratiegebied (zoals aangegeven in bijlage I bij de Meststoffenwet).
In de onderstaande tabel zijn de normen voor de geurbelasting en de minimale afstanden voor de nieuwe geurgevoelige objecten weergegeven.

	Dieren met geur-emissiefactor	**Dier zonder geuremissiefactor**	**Alle dieren**
	Geurbelasting	Afstand emissiepunt tot geurgevoelig object	Afstand dierverblijf tot geurgevoelig object
geurgevoelige objecten uit categorie E	2,0 ou_E/m^3	100 m	50 m

Tabel 3: Normen voor de geurbelasting

2.3 Woonkwaliteit

Met behulp van de berekende geurbelasting kan door middel van bijlage 6 van de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij, het aantal geurgehinderde worden bepaald. In deze bijlage wordt onderscheid gemaakt tussen geurhinder afkomstig van de maatgevende veehouderij (voorgrondbelasting) en de geurhinder van alle veehouderijen (achtergrondbelasting) nabij het geurgevoelige object. Uit deze bijlage blijkt dat de achtergrondbelasting twee keer zo hoog kan zijn om dezelfde geurhinder te veroorzaken ten opzichte van de voorgrondbelasting.
Uit de tabel in bijlage 7 van de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij kan daarna de verwachte milieukwaliteit worden afgelezen.

2.4 Rekenmethodieken

Voor de berekening van de achtergrondbelasting is gebruikgemaakt van het rekenmodel V-Stacks Gebied (versie 2010.1). Voor de berekening van de voorgrondbelasting is gebruikgemaakt van het rekenmodel V-Stacks Vergunning (Versie 2010.1.). Beide modellen zijn ontwikkeld door KEMA in opdracht van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM).

3 Onderzoek

3.1 Onderzoeksopzet

In het geuronderzoek zijn twee soorten normen van belang: de afstandsnormen en de geurnormen.

Onderzoek aan de hand van de afstandsnormen
Binnen de afstandsnormen zijn geen nieuwe geurgevoelige objecten toegestaan. Daarom wordt eerst inzichtelijk gemaakt of er nieuwe geurgevoelige bestemmingen worden mogelijk gemaakt binnen deze afstandsnomen.

Onderzoek aan de hand van de geurnomen
De achtergrondbelasting (geurbelasting van alle veehouderijen) in het plangebied wordt eerst bepaald met behulp van het rekenmodel V-Stacks Gebied. Tevens wordt de bijbehorende milieukwaliteit bepaald.
Wanneer de achtergrondbelasting lager is dan de geldende geurnormen (tabel 3) [1], is er sprake van een aanvaardbare situatie wat betreft de geurhinder en dan is nader onderzoek naar geurhinder niet meer noodzakelijk.
Wanneer uit deze berekening blijkt dat de achtergrondbelasting hoger is dan de geurnormen dan is onderzoek noodzakelijk naar de voorgrondbelasting. Uit de berekening van de achtergrondbelasting kan worden afgeleid welke veehouderij als maatgevend moet worden beschouwd. Met behulp van V-Stacks Vergunning wordt dan de voorgrondbelasting bepaald. Tevens wordt de milieukwaliteit bepaald.

[1] De geurnormen uit de Wgv zijn geldig voor de voorgrondbelasting. De voorgrondbelasting is de geurbelasting afkomstig van de maatgevende veehouderij. Deze concentratie is altijd lager dan de achtergrondbelasting (concentratie van alle veehouderijen bij elkaar).

3.2 Uitgangspunten

Van alle veehouderijen in een straal van 2 km rondom het plangebied zijn de geuremissies geïnventariseerd. De geuremissies van de veehouderijen uit de gemeente Tiel en Buren zijn afkomstig van de provincie Gelderland. De gegevens van de veehouderijen voor de bepaling van de achtergrondbelasting zijn weergegeven in bijlage B.

Meteo

Het gebruikte meteostation is Eindhoven.

Maximale afstand tussen receptorpunten en bron

De maximale afstand waarvoor nog een geurbelasting wordt berekend bedraagt 2.000 meter. Dit is conform de Gebruikershandleiding V-Stacks Gebied, versie 2010.01, d.d. 26 april 2010

Ruwheid

De gebruikte ruwheid is berekend door V-Stacks Gebied en bedraagt 0,21 meter.

Percentage rekenuren

Voor de berekeningen in V-stacks Gebied (contouren en de achtergrondbelasting) is voor het percentage rekenuren 20% gebruikt. Dit is conform hoofdstuk 6 uit de Gebruikershandleiding V-Stacks Gebied, versie 2010.01, d.d. 26 april 2010.

3.3 Afstandsnormen

In de Wgv zijn diverse afstandsnormen genoemd welke gelden voor geurgevoelige bestemmingen. In tabel 3 zijn de afstanden (100 en 50 meter) vermeld die bij deze ontwikkeling in acht moeten worden gehouden.

In bijlage A, overzichtstekening 1, is het plangebied weergegeven met het omliggende gebied. Rondom het plangebied is een zone getekend van 100 en 50 meter. In dit gebied liggen geen dierenverblijven die horen bij veehouderijen.

Conclusie

Geen van de nieuwe geurgevoelige objecten wordt gerealiseerd binnen de afstandsnormen zoals beschreven in de Wgv.

3.4 Geurnormen

3.4.1 Bepaling van de achtergrondbelasting

Met behulp van V-Stacks Gebied is de achtergrondbelasting bepaald in het plangebied. Met behulp van bijlagen 6 en 7 van de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij wordt het leefklimaat bepaald.
In de onderstaande tabel worden de achtergrondbelastingen, het percentage geurgehinderden en de milieukwaliteit weergegeven. De ligging van de waarneempunten is weergegeven in overzichtstekening 1, bijlage A.

waarneempunten	**Achtergrond-belasting** (ou_E/m^3)	**Norm** (ou_E/m^3)	**Geur-gehinderden**	**Milieu-kwaliteit**
Wnp.1 (Noord)	1.0	2	7%	goed
Wnp.2 (Oost)	1.0	2	7%	goed
Wnp.3 (Zuid)	1.1	2	7%	goed
Wnp.4 (West)	1.1	2	7%	goed

Tabel 4. Berekende achtergrondconcentratie

Tevens blijk uit deze berekening dat de veehouderij die is gevestigd op Zoelensestraat 11 te Kapel Avezaat het grootste aandeel heeft in de achtergrondbelasting in het plangebied. Dit bedrijf moet dan ook als maatgevend worden gezien voor de voorgrondbelasting.

Conclusie
Uit dit onderzoek blijkt dat de achtergrondbelasting lager is dan de norm van 2,0 ou_E/m^3, welke geldt voor de voorgrondbelasting. Zowel de voorgrond- als de achtergrondbelasting voldoen dan ook aan de norm 2,0 ou_E/m^3. Een bepaling van de voorgrondbelasting ten gevolge van het maatgevende bedrijf op Zoelensestraat 11 te Kapel Avezaat is dan ook niet noodzakelijk.

4 Conclusie

Het perceel aan de Provincialeweg 4 in Kapel Avezaath (gemeente Tiel) ligt braak. Op dit braakliggende terrein is de bouw van twee bedrijfsverzamelgebouwen beoogd. Bedrijfsgebouwen zijn geurgevoelige objecten waarvoor onderzoek naar geurhinder moet worden verricht. Voor de realisatie van nieuwe geurgevoelige objecten nabij veehouderijen moet aan twee voorwaarden worden voldaan;

- een goed woon- en leefklimaat moet worden gegarandeerd voor de nieuwe geurgevoelige objecten
- geen van de bestaande veehouderijen wordt onevenredig in zijn belangen geschaad.

Dit onderzoek heeft tot doel inzicht te geven op deze twee voorwaarden.

4.1 Toetsing aan de Wet geurhinder en veehouderij

4.1.1 Woon- en leefklimaat

Nieuwe geurgevoelige objecten worden gerealiseerd op een grotere afstand dan 100 meter van een emissiepunt van een dierverblijf waarin dieren worden gehuisvest zonder een vastgestelde emissiefactor. Tevens hebben alle geurgevoelige objecten een grotere afstand dan 50 meter tot de dierverblijven.
Uit de berekening van de achtergrondbelasting (en daarmee ook voorgrondbelasting) blijkt dat bij geen van de geurgevoelige objecten de norm van 2,0 ou_E/m^3 wordt overschreden. Tevens blijkt dat de milieukwaliteit wat betreft het aspect geurhinder goed is.
Op basis van de Wgv kan worden gesteld dat bij de nieuwe geurgevoelige objecten een goed woon- en leefklimaat wordt gegarandeerd.

4.1.2 Rechten van bestaande veehouderijen

Ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij niet onevenredig in haar belangen wordt geschaad.
In de directe nabijheid van het plangebied ligt de veehouderij Zoelensestraat 11 te Kapel Avezaat.
De realisering van onderhavig plan heeft geen gevolgen voor de huidige bedrijfsvoering van dit pluimveehouderijbedrijf. Aangezien er tussen de veehouderij en de ontwikkeling diverse woningen liggen, wordt de veehouderij in zijn huidige bedrijfsvoering beperkt door de reeds aanwezige woningen. Door de ontwikkeling van het bedrijfsverzamelgebouw wordt de bedrijfsvoering van de veehouderij Zoelensestraat 11 te Kapel Avezaat niet verder beperkt.
In zoverre staat de aanwezigheid van de veehouderij de voorgenomen wijziging van het planologisch regime niet in de weg.

4.2 Overige hinder afkomstig van veehouderijen

De veehouderijen kunnen niet alleen hinder veroorzaken op het gebied van geur, maar ook hinder in de vorm van stof, geluid en gevaar. In de VNG-publicatie ‘ Bedrijven en milieuzonering’ worden voor deze vormen van hinder richtafstanden genoemd. Uit deze publicatie blijkt dat de grootste richtafstand ten gevolge van een (pluim)veehouderij voor stof (50 meter), geluid (50 meter) en gevaar (10 meter) bedraagt. Deze afstand is de richtafstand tot een ‘rustige woonwijk’ of een vergelijkbaar omgevingstype zoals 'rustig buitengebied' (eventueel inclusief verblijfsrecreatie).

Op basis van overzichtstekening 1, bijlage A mag geconcludeerd worden dat de nieuwe bedrijfsverzamelgebouwen nabij enkele veehouderijen liggen, maar dat deze niet zijn geprojecteerd binnen de afstanden die in de VNG-publicatie ‘Bedrijven en milieuzonering’ worden geadviseerd om aan te houden tussen veehouderijen en gevoelige bestemmingen voor de hinder in de vorm van stof, geluid en gevaar.

Bijlage A

Overzichtstekening 1: Ligging van het plangebied en omliggende veehouderijen

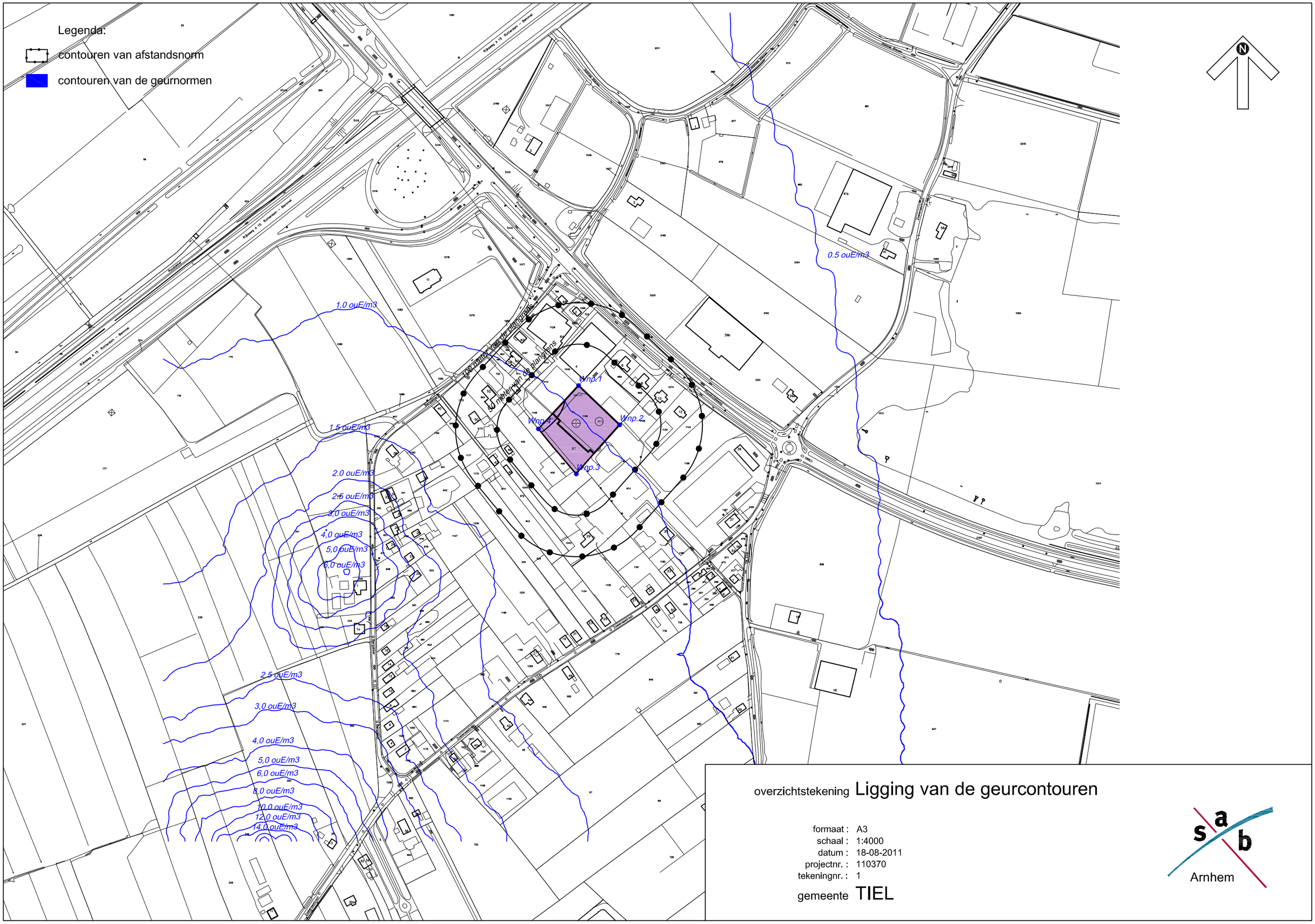

overzichtstekening **Ligging van de geurcontouren**

formaat : A3
schaal : 1:4000
datum : 18-08-2011
projectnr. : 110370
tekeningnr. : 1

gemeente **TIEL**

s a b
Arnhem

Bijlage B

Gegevens veehouderijen voor bepaling achtergrondbelasting

datum: 17 augustus 2011 project: 110370

Gegevens bedrijven voor achtergrondbelasting

Bron	adres	X (meter)	Y (meter)	Schoor-steen-hoogte (meter)	Gem. gebouw-hoogte (meter)	Schoor-steen-diameter (meter)	Uittree-snelheid (m/s)	Vergunde geur-emissie (OU_E/s)
79736	Bergakker 1 , KAPEL AVEZAATH	154610	433127	6	6	0.5	4	2121
79717	Zoelensestraat 11 , KAPEL AVEZAAT	154523	432765	6	6	0.5	4	10743
79704	Thedinghsw eert 25 , KAPEL AVEZAA	155649	432883	6	6	0.5	4	1650
79711	Zoelensestraat 56B , KAPEL AVEZAA	155686	433712	6	6	0.5	4	448
83582	Burensestraat 2 , KAPEL AVEZAATH	153277	432935	6	6	0.5	4	45862
79720	Lingedijk 7 , WADENOIJEN	154988	431638	6	6	0.5	4	14
79721	Lingedijk 99 , WADENOIJEN	153516	431903	6	6	0.5	4	427
83580	Beemdsestraat 1A , ZOELEN	155321	435294	6	6	0.5	4	47
83626	Noordereind 4 , KERK AVEZAATH	154736	435410	6	6	0.5	4	23002
83621	Laageinde 12 , KAPEL AVEZAATH BU	152664	432637	6	6	0.5	4	1424
79708	Zoelensepad 32 , TIEL	156837	434971	6	6	0.5	4	1460
83830	Binnenstraat 3B , ERICHEM	152542	434545	6	6	0.5	4	427
79400	Passew aaijse Hogew eg 1B , TIEL	156512	431127	6	6	0.5	4	2848
83568	Burensedijk 5A , KERK AVEZAATH	153797	435826	6	6	0.5	4	31086
83565	Burensedijk 2 , ERICHEM	153030	435362	6	6	0.5	4	3887
83585	Burensew al 1A , KAPEL AVEZAATH E	152024	434022	6	6	0.5	4	19465